

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, HÉTFŐ 1923. február 5.

35. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-19

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A magyarok választójogát nem lehet eltaktikázni Szavazni fognak a választói névjegyzékbe január 6-ika után hivatalból felvett magyarok

A becskeréki törvényszék elnökének nyilatkozata
a Bácsmegeyi Napló számára

Abból az alkalomból, hogy egyes választási törvényszéki elnökök és bírák olyan értelemben nyilatkoztak a magyarság választójogáról, hogy azok nem szavazhatnak a választáson, akiket január 6-ika után vettek fel a választói névjegyzékbe, a Bácsmegeyi Napló becskeréki munkatársa fölkereste Jovánovic Bogdan dr.-t, a becskeréki törvényszék elnökét, aki a következőket mondotta:

— Törvényszéki bíró nem hivatalos arra, hogy olyan kérdésben nyilatkozzon, amiről a törvény világosan intézkedik. A választási törvény előírja, hogy a január 6-ika előtt kérelemre felvett választókra vonatkozóan a bíróság igenleges vagy nemleges határozatot hozzon. Január 6-ika után csak hivatalból vehetnek fel választókat a névjegyzékbe és akiket felvesznek, azokért a névjegyzék összeállítását közigazgatási hatóságok felelnek. A bíróság nem

vizsgálja egyetlen esetben sem, hogy a hivatalból felvett választó rendelkezik-e az alkotmány és a választási törvény által előírt követelményekkel. A törvényszék csak összehasonlító munkát végez. A január 6-ika előtt a névjegyzékbe felvett szavazók ugyanazokkal a jogokkal rendelkeznek, mint a január 6-ika után a névjegyzékbe felvett választók. A kettő között a jogok gyakorlása tekintetében semmi különbség sincs. Éppen ezért a választási névjegyzékbe január 6-ika után hivatalból felvett választók a márciusi választásnál éppen úgy élhetnek szavazati jogukkal, mint a január 6-ika előtt kérelemre felvett választók.

A becskeréki törvényszék elnökének nyilatkozata minden kétséget kizáróan megállapítja az egyedül helyes törvényt magyarázatot. A törvényt nem lehet párt szempontok szerint csúrní-csavarni.

Bonyodalmak Jugoszlávia Szaloniki-i kikötőjének kérdésében

A görög kormány feltűnést keltő nyilatkozata

Beogradból jelentik: A szaloniki kikötőben Jugoszláviának adandó szabad kikötő ügyében váratlan fordulat következett be. A görög külügyminiszterium hivatalos kommunikét adott ki, amely nagy feltűnést keltett a beogradi politikai körökben.

A kommuniké szerint a szaloniki szabad kikötőre vonatkozó egyezmény megkötése tárgyában kiküldendő bizottság munkája nagy akadályokba ütközött, mert nagyon kényes kérdésekben kell majd döntenie. A jugoszláv kormány javaslatán kívül figyelembe veszik a különböző magán érdekeltségek javaslatait is. Ezideig az

a vélemény alakult ki, hogy a jugoszláv javaslatot nagyjában elfogadják fogadni.

A jugoszláv tárgyaló bizottsághoz közelálló körökből vett értesülések szerint azonban teljesen más a helyzet. A fő nehézséget ugyanis abban látják, hogy a jugoszláv kormány az ugynevezett francia rakpartokat követeli, amelyeket a háború óta nem használnak. A görög kormány azonban nem hajlandó odaadni a teljesen kiépített rakpartokat és a kérdés végleges elintézését a szaloniki kereskedelmi kamara döntésétől függővé. A helyzet tehát még teljesen bizonytalan.

Meghiusult a nacionalista-blokk Boszniában

Szétverték a Radics-párti népgyűlést — Nem tudják hol van a külügyminiszter — A politika hírei

Beogradból jelentik: A Politika híradása szerint Nincics külügyminiszter Bremszka Mitrovicára utazott, ahol a radikális párt népgyűlésén tart beszédet.

Más forrásból eredő hírek szerint Nincics Pál herceggel együtt Zagrebba utazott, hogy ott az egyetemi bálon a kormány képviselőjében részt vegyen.

Szétverték Radicsnak egy népgyűlését

Szarajevóból jelentik: A Száva partján fekvő Hrvatska Kostanjaničan Radics István népgyűlést hívott össze. A Nova Stampa jelentése szerint a tulsó parton levő Boszanszka Kostanjaničanról nagyszámú muzul-

mán, katolikus és pravoszláv paraszt jött át és szétzavarták Radics népgyűlését. Dolguk végeztével megint átmentek a Száván és a tulsó parton hangos demonstrációt rendeztek Radics ellen.

A boszniai horvátok pártviszonyai

Szarajevóból jelentik: A boszniai horvátok még teljesen tájékozatlanul állanak a választások előtt. Különösen Radicsnak az utóbbi időben megkezdett erős agitációja zavarta meg teljesen a választókat. A klerikálisok és a horvát parasztpárt között megkezdődött kompromisszumos tárgyalások is éppen ezért hiúsultak meg. A semleges horvátok,

akik különösen Sarajevóban szervezkednek, szintén teljesen orientáció nélkül vannak és nem tudják, hogy melyik párttal menjenek együtt. Szó volt róla, hogy a klerikálisokkal vagy pedig a boszniai kommunista párttal csinálnak választási paktumot, de ezek a tervek is meghiúsultak. Most valószínűleg ön-

álló listát állítanak fel a sarajevói és tvárniki kerületben.

A boszniai demokraták és radikálisok között a kompromisszumos tárgyalások végleg megszakadtak. A demokraták vasárnap kommunikét tettek közzé, mely szerint mindenütt saját listát fognak felállítani az egyezés megkötésére.

Rapalló végre lekerül a műsorról

Az olasz kormány hivatalosan bejelentette Beogradban, hogy a rapallói szerződést februárban parlament elé terjeszti

Beogradból jelentik: Negrotti beogradi olasz követ vasárnap délelőtt meglátogatta Nincics Ljubét a külügyminiszter helyettesét, akivel hosszabb ideig tanácskoztak a rapallói szerződés ratifikálásáról. Mint ismeretes, az olasz kormány február 6-án terjeszti a parlament elé a szerződést ratifikálás végett.

Negrotti követ közölte Nincics-csel, hogy az olasz kormány egyidejűleg sürgősségi indítványt is be fog terjeszteni. Mussolini megvan győződve arról, hogy a parlamentben sürgősségi indítványa többséget fog nyerni és a parlament azonnal belekezd a ratifikáló javaslat tárgyalásába. A vita előreláthatólag 2-3 napig fog tartani,

vagyis körülbelül február 9-én ér majd véget. A ratifikálás után 5 napon belül, vagyis február 14-ig kiürítik az olaszok Szusakot, a dalmáciai harmadik zónát pedig február 23-ig.

A „Politika“ vasárnapi számában triezsti táviratot közöl, amely szerint a dalmáciai harmadik zónát csak a Jugoszláviával megkötendő kereskedelmi szerződés aláírása után fogják az olaszok kiüríteni. Beogradi munkatársunkat illetékes helyen felhatalmazták ennek a hírek megcáfolására, minthogy a rapallói szerződés abban a formájában kerül az olasz parlament elé, ahogyan azt Rapallóban elfogadták.

A Protics-párt tárgyalni akar a Magyar Párttal

Választási paktumra törekszik a szubotica kerületben a magyarokkal és a bunyevácokkal

Ivanics Momcsilló Protics bizalmasa Szubotica-ra érkezett és nyilatkozott a Bácsmegeyi Napló számára

Protics Sztójának a múlt parlamentben egyetlen híve és jelenleg is legkitartóbb harcosa Ivanics Momcsilló volt képviselő vasárnap Subotica-ra érkezett, hogy itt politikai tárgyalásokat kezdjen meg és a Protics-párttal más pártok együttműködését kísérelje meg létrehozni a választásokra.

A „Bácsmegeyi Napló“ munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Ivanics Momcsillóval, aki úgy subotica-i utazása céljáról, mint az általános politikai helyzetről nyilatkozott. Subotica-ra azért jött — mondotta Ivanics képviselő — hogy tájékozódjak afelől, nem lehet-e választási megegyezést kötni a Protics-párt, a bunyevácok és a Magyar Párt között. Ivanics Momcsilló kifejezést adott annak a reményének, hogy egy ilyen megegyezés nagyon kedvező volna mindhárom pártra nézve és ha közös listával lépnek fel, úgy a subotica-i kerület valamennyi mandátumát ez a blokk kapná meg. Kijelentette Ivanics, hogy a megegyezésre vonatkozólag érintkezésbe fog lépni úgy a Magyar Párt, mint a bunyevác-sokac párt vezetőivel. A választáson való együttműködésre nézve Ivanics Momcsillónak az a terve, hogy a listavezető Protics-párti volna, a járási jelöltek pedig magyarok és bunyevácok lennének, számárujuknak megfelelően, Ivanics meg van győződve arról, hogy ilyen kompromisszum esetén a radikális szavazók nagyrésze is erre a listára szavazna.

Nyilatkozott Ivanics Momcsilló a na-

cionalista blokk megalakítására irányuló kísérletekről és kijelentette, hogy a blokk megalakítása teljesen ehibázott gondolat, mert természetesen csak a nemzetiségek ellen irányulna, már pedig a nemzetiségek ellen nem harcolni kell, hanem közelebb hozni őket az államhoz. Ő és partja — mondotta — az igazi európai liberalizmus képviselője és nem veszik tekintetbe a nemzetiségi különbséget, hanem egyéni kvalitása szerint értékelik az embert.

A Protics-párt választási esélyeire nézve kijelentette Ivanics képviselő munkatársunknak, hogy a jelenlegi körülmények közt a párj nem számít többre tíz mandátumnál, mert a Protics-párt csak nemrég kezdte meg önálló mozgalmát és a szervezkedést se sikerült még teljesen befejezni. A képviselő véleménye szerint azonban nincs is arra szükség, hogy a Protics-párt nagyobb számban legyen a parlamentben képviselve, mert nem a mennyiség a fontos az ellenzéki pártoknál, hanem a minőség és különben is véleménye szerint a parlamenti helyzet úgy fog kialakulni, hogy a revízió álláspontján álló ellenzéknek csak Protics lehet a vezére. Ivanics szerint nem lehet vitás az, hogy a revíziós gondolatnak az országban többsége van, ami szerinte a választásokon is kifejezésre fog jutni.

Véleménye szerint Pasics a legoptimistább számítás szerint is legfeljebb csak száz mandátumot tud megszerezni pártjának és így semmiesetre sem tudja biztosítani a parlamenti többséget, hanem

— **Venizelosz a forradalmi kormány távozását követeli.** A Times jelenti Athénből: *Palasztirasz* ezredes ezt a táviratot intézte a forradalmi bizottsághoz: *Venizelosz a mostani görög kormány lemondását feltétlenül szükségesnek tartja és az a nézete, hogy a forradalmi bizottság tagjainak kizárásával új kormányt kell alakítani. Szükségesnek tartja továbbá, hogy a béke megkötése után ejtsék meg az új választásokat.*

— **Házasság.** Komor Mihály, a *Hírlap* munkatársa és Valentin Erzsébet Mohácsról, házasságot kötöttek.

— **Tilos a román szén kivitele Jugoszláviába.** Bukarestből érkező jelentések szerint a szén kivitelét a kereskedelmi és iparügyi minisztérium Magyarország és Jugoszlávia felé betiltotta. A betiltásról leiratot küldtek a vasutigazgatóságokhoz, hogy a szén lerakáshoz irányított vagonokat rendeljék vissza és a szénszállításokra átküldött vagonokat üresen küldjék át az induló állomásokra.

— **Emlékünnepély a suboticei gimnáziumban.** A suboticei főgimnázium tanuló ifjúsága Stosmajer püspök emlékének tiszteletére igen jól sikerült hangversenyt rendezett vasárnap délután. Stosmajer életének és munkájának méltatása következett. azután szerb és francia nyelvű szavaltok, ének- és zeneszámok egészítették ki a műsort, amelynek legkiemelkedőbb pontja *Dimitrievic Miklós* kiváló képességű hegedűművész játéka volt, akít a nagy számú közönség melegen ünnepelt.

— **Ujabb színházi botrány Bécsben.** Bécsből jelentik: A bécsi Deutsches Volkstheatreben szombaton este volt Hans Müllernek, a „Tüzek” szerzője új darabjának, a „Vampir”-nak a bemutatója. A szerzőnek az a szerencsétlen ötlete támadt, hogy maga játssza el darabjának vezető férfin szerepét. Ez a sikertelen kísérlet botrányos jelenetekre adott alkalmat. Hans Müller közepes színésznek bizonyult és a közönség, különösen a karzati közönség zajosan tüntetett ellene. A tapsoló és a püsszegő közönség közötti harc különösen a harmadik felvonás után érte el tetőpontját, úgyhogy a rendőrségnek súlyosabb botrány elkerülése végett el kellett távolítani a tüntetőket. Ezután csendben végigjátszhatták a darabot.

— **Betörés a Lifka moziban.** A suboticei Lifka moziban tegnap éjjel betörők jártak, minden jelentékenyebb eredmény nélkül. A betörők a vészkijáratot felfeszítették és az előcsarnokban elhelyezett kasszát akarták kirabolni, de ott semmit sem találtak. Ezután feltörték a buffét, melynek tartalmát el is vitték.

— **Anglia kiüríti Mezopotámiát.** Párisból jelentik: Percá-Cox, Mezopotámia brit főmegbízottja, aki most Londonban tartózkodik, fontos tárgyalásokat folytatott a gyarmatügyi hivatalban. Azt híresztelik, hogy Mezopotámia részleges, sőt állítólag teljes kiürítésének a gondolatával foglalkoznak.

— **Változások a kanizsai városkészen.** Kanizsáról jelentik: Mily Gyuró vált horgosi jegyző átvette a főjegyzői és helyettes polgármesteri hivatalát, így ő lett Zubkovic polgármester és Huszagh főjegyző utóda. — A főkapitány újra Gyurkovic Jenő lett, ki másként év előtt vált meg ettől a hivatalától. Nozdrovicki Zoltán mérnök is meg fog válni hivatalától.

— **Gazdaköri nagygyűlés Kanizsán.** Kanizsán a Gazdakör évi tisztújító közgyűlésén megválasztották elnöké: dr. Dukay Adolf földbirtokos-bankigazgatót, alelnökké Bata Vincét, ügyésszé dr. Bata Pétert, titkárrá Szabados Gézát, jegyzővé Ikovits Sándort, könyvtárossá Váradi Orbánt és Sándor Ferencet, háznagyokká ifj. Losoncz Józsefet, Dukay Andrást, Gyulai Ferencet és 32 tagu választmányt. — Elhatározták, hogy újraépítik a hivatalos helyiségükben levő színpadot s azt Petőfi ünnepséggel fogják felavatni.

— **Németországot elkerüli a keleti expressz.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a keleti expressz néhány nappal ezelőtt beszüntették. A Máv. igazgatósága most azt közölte, hogy a Páris—Bécs—Budapest—Bukarest között közlekedő keleti expresszvonatoknak a német vonalak elkerülésével Svájcra át való közlekedése ügyében tárgyalnak.

— **Abnormális meleg — kedvező előjel a nyárra nézve.** Január második felében mérsékelt fagyot hozott az időjárás, mely után egész Közép-európában ismét enyhe idő volt. Az utóbbi két napban a hőmérséklet lényegesen emelkedett, úgy hogy a napi középhőmérséklet 6—7 fokkal nagyobb volt, mint a március végi és április eleji középhőmérséklet. Ebből az időjárásból értő azt következtetik, hogy a januári hófölség kedvező előjele az 1923-ik év nyarának. Az elmúlt év, mint emlékeztető, igen hideg januárral kezdődött és jelentékeny hóhiányt mutatott, mert a többi hónapok nagyrészt túlhidegek voltak.

— **Egy tizenéves fiú öngyilkossága.** Turzó Pál Alexandrova ucai cipész tizenéves-estendő inasa, Korponai Szilveszter, néhány nappal ezelőtt elünn. Hiába kutattak a fiú után, nem sikerült nyomára akadni, míg végre hétfőn reggel gazdájának lakásán a fűskamrában felakasztva holtan találták. A tizenéves életű öngyilkosságának oka még ismeretlen. A hatóság már intézkedett holttestének felboncolása iránt.

— **Vulkán-kitörés Olaszországban.** Rómából jelentik: A Francenigóban, Racille mellett a velencei tartományban egy vulkán váratlan felszínre törése folytán rémes jelenetek játszódtak le. A kora reggeli órákban földrengésszerű robaj riasztotta fel a kis falu lakóit, akik sietve menekültek a szabad ég alá, nehogy házaik manguk alá temessék őket. A lakosok attól tartanak, hogy a hirtelen támadt vulkán, ha ikozni találja működését, eltemeti a lakóházakat, annál is inkább, mert krátere a község főterén nyílt meg. A mintegy négy méter átmérőjű nyílásból sárgásan izzó tűz tört felszínre több óráig át. A kráter egyre nő, úgy hogy a község veszedelme fokozódik.

Jelmezbáli értesítés. A 7-ik, szerda este 9 órakor kezdődő jelmezbáli, mely a Bárány összes termelben lesz megtartva, meghívók lettek kibocsátva, nagyon természetes tehát, hogy a rendezőség ellenőrizni fogja a meghívókat és jelmezeseket. A fényes est keretében szebbnél-szebb táncszámok és jelmezes fűzértáncok lesznek bemutatva. Külön érdekessége az estnek, hogy a legizlésebb hölgy és legötletesebb férfi szavazás által mint karnevál király lesz kiálva értékes díjjal.

Az »Uj rokon« című remek vigjátékot játssza folyó hó 8-án est ea Városi Színházban a Müpartolók Köre, mely keretében három kitűnő színművész vesz részt. Jegyek kaphatók.

Fogorvosok, kik saját laboratóriummal nem rendelkeznek, kértenek árjegyzéket Reinitz i Berger zubotchnicki laboratorij Osijek I. Desatičina ulica 11.

febr. 5-től
febr. 7-ig
hétfőtől—
szerdáig

KÖZÖ

TOSKANAI HERCEGNŐ
nagy dráma 6 fölvonásban.

Főszereplő: OLAF FÖNNS.

Lifka

febr. 8-tól
febr. 11-ig

csütörtöktől
vasárnapig

Hétfőtől-szerdáig NINCS ELŐADÁS!

A fáraó hitvese

két rész egyszerre. Főszereplők: Harry Liedtke, Emil Sanningo, D. Guy Servais, Paul Wegener, Lidia Salmarova, Albert Bessermann.

Apróhirdetések

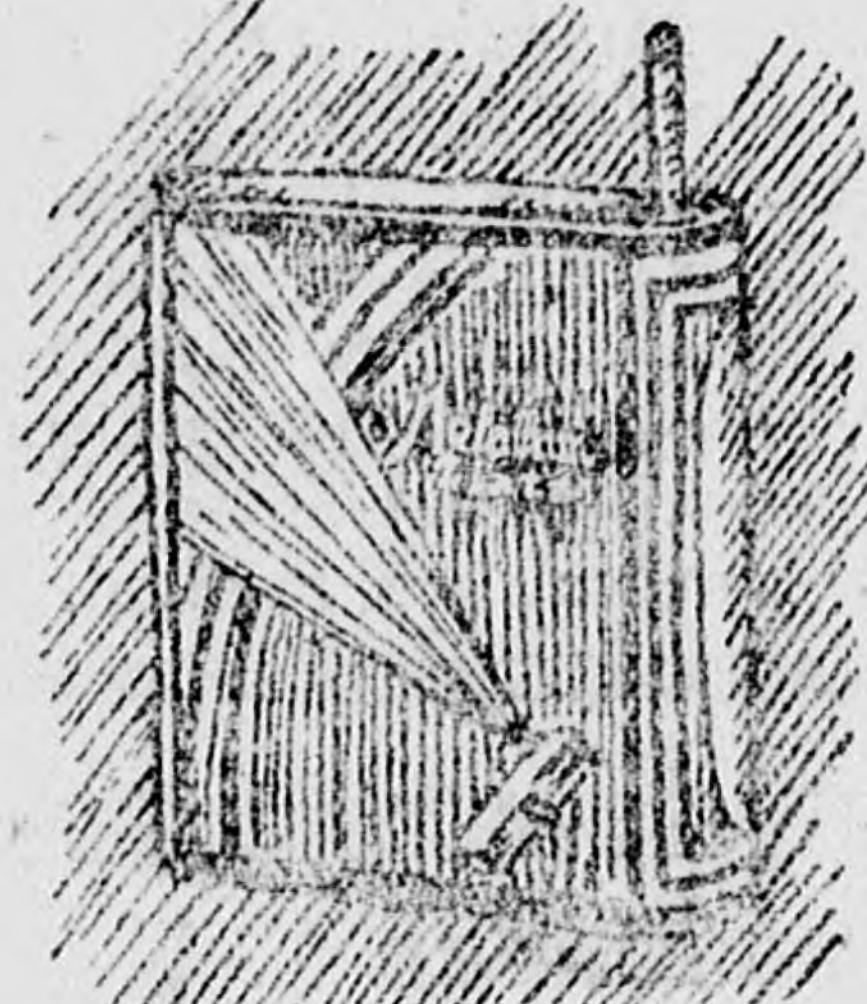
LAKÁST egy vagy kétszobást, butorral vagy anélkül keres a Főter közelében gyermektelen házaspár. — Cim a kiadóban.

Szoptatós dadának ajánlkozom. Lakásom: Travnička ulica 3. Subotica. 837

Egy modern teljes vendéglői berendezés inventárral, konyha, pince stb. berendezéssel együtt elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 807

„Nea” Crem
a legjobb arópoló eszer
KORONA-
GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA, VÁROSHÁZA. 593

Melyik zseblámpa-elem a legjobb?

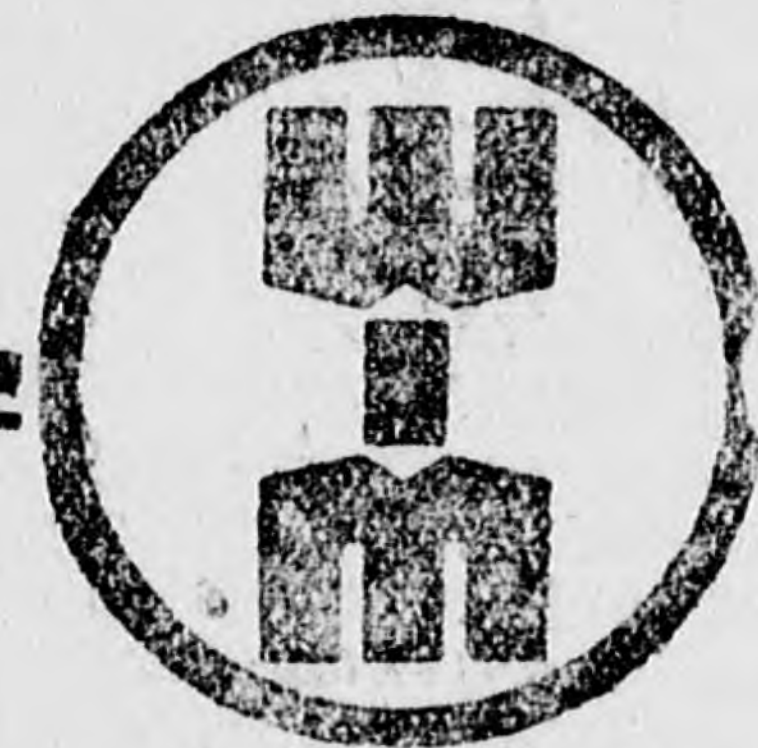

Zseblámpa-hüvely és öngyújtók nagybani eladása eredeti gyári áron

Fólerakat a Vajdaság részére:

Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica

Kereskedőknek eredeti gyári áron!

Bécsi Nemzetközi Vásár
1923. március 18-tól március 24-ig
Legjobb bevásárlási alkalom minden szakma részére
4000 bel- és külföldi kiállító.

Mindennemű felvilágosítással szolgál a
Bécsi Vásár r. t. Bécs VII., Messeplast
továbbá a következő tiszteletbeli képviselők és hivatalos utbaigazítóhelyek:
Subotica: Özv. Halbrohr Sándorné
Osijek: Hugo Schön
Novisad: „Sava” nemz. szállítmány. Mileticeva 15.

Építésszek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos telep.

Az egész ország területére legjutányosabb árban készítünk megrendelések után, rajzok szerint, épület, portál, üzletberendezéseket, parkettázást és butorokat legmodernebb kivitelben. — Árjajánlatokat leggyorsabban eszközlünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA

BENE SUDAREVIĆ ULICA